

Thuis, aan het beeldscherm van mijn computer hangt een geel post-it papiertje met de tekst 'Ons Waardevol Staphorst'. Het was de titel van ons CU verkiezingsprogramma uit 2018. Het geeltje heb ik destijds op mijn beeldscherm geplakt als een reminder: blijf je inzetten om het goede te zoeken voor je gemeente. Afgelopen weken kijk ik regelmatig naar het papiertje. En ik beseft dat wij nooit hebben kunnen vermoeden hoe deze woorden van destijds nu zo op de proef worden gesteld. In de onderlinge contacten, in de waarden die onze Staphorster samenleving zo mooi maken en ook in de naam van onze gemeente die nu op sociale media veel reacties oproepen. In de afgelopen periode is uw college en de medewerkers van onze organisatie dagelijks druk bezig geweest om deze ontwikkelingen in goede banen leiden. Onze waardering voor alle inzet hiervoor.

Een ieder van ons heeft een eigen keuze, een eigen verantwoordelijkheid. Tijdens de behandeling van de zomernota, als opmaat naar de begroting die vanavond voor ons ligt, hebben wij als fractie deze waarden van 'vrijheid' en 'verantwoordelijk' als elkaars tegenhanger genoemd: vrijheid staat onlosmakelijk verbonden met verantwoordelijkheid. Als je bepaalde vrijheden krijgt, in de keuze om je al dan niet te laten vaccineren, vraagt dat ook om het nemen van verantwoordelijkheid, dat je -gevaccineerd of niet gevaccineerd- je houdt aan basisregels en dat je besluit laat baseren op goede informatie. We onderschrijven ook uw woorden (van eerder deze avond) dat de snelste weg om uit deze crisis te komen is om je te laten vaccineren. Ook uw oproep, wanneer inwoners nog geen keuze gemaakt hebben, hun besluit te heroverwegen. Met respect voor elkaar, welke keuze je daarin ook maakt.

Of het nu gaat om dorpsgenoten die ongewild geconfronteerd worden met keuzes van een ander, van inwoners die vanwege hun keuze in een bepaalde daglicht komen te staan of dorpsgenoten die de dwingende macht van een overheid veel te bepalend vinden: de verschillende opvattingen en meningen kunnen de onderlinge omgang in onze samenleving aantasten. En daar maken wij ons wel zorgen over. Dat er vervreemding ontstaat in plaats van toenadering. Voorzitter, dat kunnen en mogen we ons niet laten gebeuren. Deze crisis lossen we niet op door een samenleving op te delen in 'gevaccineerd' en 'ongevaccineerd'. Juist niet in onze gemeente waar het omzien naar elkaar, zoals u dat ook benoemd in uw statement, zo kenmerkend is.

Begroting 2022

Vanavond staan de Algemene Beschouwingen ook in het teken van de begroting van 2022 die voor ons ligt. We moeten ook ons richten op de toekomst. En uw college heeft een mooie boodschap in het persbericht meegegeven met deze begroting. We kunnen vanaf 2022 een sluitende begroting presenteren. En op zichzelf zijn wij als fractie van de ChristenUnie daar blij mee. In de afgelopen jaren hebben we met elkaar samengewerkt om onze financiële huishouding op orde te brengen. Om de begroting robuuster te maken. Fijn, en terecht ook, dat de Rijksoverheid voor komend jaar extra geld beschikbaar heeft gesteld. Met deze financiële middelen kunnen wij meerdere taakstellende bezuinigingen terugdraaien en zelfs ook – zij het in beperkte mate - investeren. Het ligt niet in onze aard om onszelf nu op de borst te kloppen of elkaar schouderklopjes te geven. En dat hoeft ook niet, doe maar gewoon, zeggen we dan. Want ook nu moeten we weer lastige besluiten nemen. En daarmee het belang en welzijn van onze inwoners niet uit het oog verliezen. Dat zij volwaardig mee kunnen blijven doen in onze samenleving. In een inclusieve samenleving waar iedereen zich thuis voelt. Vorige week las ik een artikel dat steeds meer huishoudens in

stille armoede leven. Er werd gesproken over schaamte rond dit onderwerp. Uit landelijk onderzoek blijkt dat mensen vijf jaar wachten totdat ze hulp gaan zoeken. O ja, als er centen zijn in onze eigen portemonnee dan is er niets aan de hand, dan zitten we aan de goede kant van de streep, nietwaar? Maar stelt u zich eens voor, dat u met 50 euro per week moet rondkomen of dat u geen nieuwe bril voor uw kind kunt kopen. Ook deze ontwikkeling speelt zich in onze samenleving af.

Vraag 1:

- A) Wat kunnen we doen om stille armoede vroegtijdig te signaleren?*
- B) Welke concrete actiepunten onderneemt uw college dat iedereen mee blijft doen en zich thuis voelt in onze samenleving?*

Voor nu willen wij vier onderwerpen onder de aandacht brengen:

Onderwijshuisvesting

Als gemeenteraad hebben we een verordening Onderwijshuisvesting vastgesteld. Aanvragen van scholen toetsen wij aan deze verordening. Afgelopen jaar heeft uw college een aanvraag van CNS en De Triangel ontvangen. Op basis van het aantal leerlingen en de beschikbare capaciteit bent u voornemens om de aanvragen af te wijzen. Als fractie hebben we hier direct na het zomerreces vragen over gesteld, waarop we nog geen antwoorden hebben ontvangen. Intussen stelt u wel voor om 10.000 euro op te nemen in de begroting voor de CNS zodat zij een lokaal van de OBS kunnen gebruiken. Wij horen van diverse scholen over schrijnende gevallen van ruimtegebrek: lokalen met meer dan 30 kinderen, ruimtegebrek bij de kleuters om te spelen, kleuters die tijdens een kringgesprek in een 'binnenkring' en een 'buitenkring' moet zitten of dat kinderen, die even voor zichzelf werken, noodgedwongen in een tochtportaal moeten zitten. We vragen ons dan af of wij ons beleid goed hebben vormgegeven. Is dit de gewenste uitwerking van ons onderwijsbeleid?

Vraag 2:

- A) Welke mogelijkheden hebben we als lokale overheid om breder te kijken dan alleen naar verhouding aantal kinderen met beschikbare capaciteit?*
- B) Is het college bereid om ook een nieuwe verordening Onderwijshuisvesting op te stellen die meer mogelijkheden biedt ?*

Duurzaamheid

Tijdens de bespreking van de voortgangsrapportage van een paar weken geleden hebben wij kritische vragen gesteld over het laten vervallen van incidenteel budget van 400.000 euro voor duurzaamheid. Uw college gaf de uitleg dat de resterende middelen voldoende moesten zijn om de bestaande plannen uit te voeren. Maar wat ons betreft gebruiken we juist dit budget voor een aantal concrete aanvullende duurzaamheidsmaatregelen. Allereerst denken we aan een Lokaal Manifest Isoleren in aansluiting op het Nationaal Isolatieprogramma dat landelijk door de ChristenUnie en het CDA is gelanceerd. Een goede investering die we voor nu én voor later doen: Het zorgt er direct voor dat de energierekening van onze dorpsbewoners zakt, zodat de kans op energiearmoede kleiner wordt. Een ander concreet plan is dat wij alle traditionele sportverlichting van de gemeentelijke buitensportaccommodaties versneld vervangen door LED-lampen. We weten dat nog niet alle sportvelden en het evenemententerrein De Tippe voorzien zijn van LED-verlichting. Terwijl de voordelen van LED groot zijn: 70% minder energieverbruik, langere levensduur, minder strooilicht, dus minder lichtvervuiling. En wanneer daardoor de vaste lasten van onze verenigingen en evenementenorganisatie voordeliger uitpakken is dat ons inziens een dubbel voordeel.

Vraag 3:

- A) Hoe kijkt uw college aan tegen een Lokaal Manifest Isoleren?*
- B) Hoe kijkt uw college aan tegen versneld vervangen van alle sportverlichting met traditionele lampen voor sportverlichting met LED lampen ?*
- C) Bent u bereid om alsnog de reserve duurzaamheid te laten staan en te benutten voor het plan Isolatie of het plan voor versneld vervangen van alle traditionele sportverlichting.*

Verkeersveiligheid

Bij de vaststelling van het bestemmingsplan De Slagen 2.0 hebben we aangegeven niet blij te zijn met de extra verkeersdruk die het ontwikkelen van deze nieuwe wijk met zich mee gaat brengen rondom de basisscholen en de Pieter Zandt. De Van Andelweg is nu al een erg drukke weg en de verkeersveiligheid baart ons zorgen. Daarbij komt dat het in de bestaande wijk De Slagen ook veel te druk gaat worden. In onze gemeente is het de gewoonte om eerst een wijk of bedrijventerrein aan te leggen en om vervolgens, na verloop van jaren, de ontsluiting te regelen. En dat is wat ons betreft de verkeerde volgorde. Daarvoor hebben we drie argumenten. Bij het vroegtijdig aanleggen van ontsluitingswegen kan bouwverkeer meteen gebruik maken van een veilige ontsluiting die geschikt is voor groot verkeer. Verder voorkomen we dat bestaande wijken en ook het gebied rondom de scholen jarenlang last houden van teveel verkeer in de woonstraten. En tot slot voorkomen we dat de bewoners van de nieuwe wijk gewend raken aan het doorkruizen van de bestaande wijken. Wat de fractie van de ChristenUnie betreft leggen we daarom op korte termijn een nieuwe ontsluitingsweg aan vanaf de Slagen 2.0 naar de Achthoevenweg, parallel aan de Van Andelweg. Omdat de kosten voor deze ontsluitingsweg uiteindelijk voor rekening komen van de ontwikkelaar, willen wij daarbij de mogelijkheid van gemeentelijke voorfinanciering hierin niet uitsluiten.

Vraag 4:

- A) Hoe kijkt u aan tegen het versneld aanleggen van een nieuwe ontsluitingsweg vanaf de Slagen 2.0 naar de Achthoevenweg middels een mogelijkheid van voorfinanciering?*

Woningbouw

Het laatste punt betreft de woningbouw. We zijn druk bezig met de plannen in Staphorst, Rouveen en IJhorst. En dat is mooi. Tegelijkertijd krijgen we veel verhalen over jongeren die noodgedwongen buiten onze gemeente een woning zoeken, van ouders die hun spaarcenten (als die er al zijn) moeten inzetten voor hulp in de financiering van een woning van hun kind of van jongeren die maar langer thuis blijven wonen omdat ze geen woning kunnen vinden. En we krijgen ook signalen dat veel woningen worden gekocht door mensen van buiten onze gemeente. En als fractie van de ChristenUnie vinden wij dat een zorgelijke ontwikkeling. We vinden het belangrijk dat juist voor onze eigen inwoners, voor onze eigen jongeren woningen beschikbaar zijn.

Vraag 5:

- A) Hoe kijkt uw college aan tegen deze ontwikkelingen? Deelt uw college deze zorgen?*
- B) Welke instrumenten hebben wij in handen om jongeren uit onze gemeente voorrang te geven op onze woningmarkt?*

Afronding

Met elkaar vormen we Staphorst, met elkaar zijn we Staphorst. En met elkaar zijn we die veerkrachtige Staphorster samenleving. We kunnen tegen een stootje, we zijn een robuuste samenleving. In mooie tijden -kijk naar al die mooie bedrijven, naar al die mensen die dag in dag uit hard werken, naar alle verenigingen en vrijwilligers- maar ook in moeilijke tijden: in tijden van ziekte en van tegenslag. Dat wij met elkaar het goede mogen blijven zoeken voor onze inwoners. Waarin ook wij, als fractie van de ChristenUnie, de overtuiging hebben om het goede voorbeeld van Jezus te willen volgen en in Zijn liefde met elkaar te willen leven. En ik spreek de hoop uit dat wij, als dorpsgenoten, verbonden blijven met elkaar, elkaar de vrijheid geven, onze verantwoordelijkheid blijven nemen en respect voor elkaar blijven houden. Uit welk dorp, straat of gezin je ook komt! Omdat we met elkaar onze gemeente Staphorst vormen.

En ik wens u en ons daarbij Gods zegen toe!

CHRISTENUNIE STAPHORST

Jan Carlo Bos

Klaasje Lier

Luuk Hoeve

Meilof Troost

Alberto Schra